

פרשת ראה

תשפ"ג

גיליון 175

א לעכטיגען שבת

הארת השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

בוחרים בטוב ופחיים!

והכל בידך, ואני הנני רש ודל. ברם, ישנו דבר אחד אשר הוא בידי ולי השליטה עליו, והוא ה"המטה", כלומר הנטייה לנטות ימין ושמאל, לבחור בטוב או בהיפך ח"ו, כי רק את כוח הבחירה העניק הקב"ה לאדם.

זכה לשבר הכל - מחמת שבוחר בחיים

מיספורי הצידיקים שקוראים ושומעים נוכל ללמוד ירך בחיים - כמה חשובה היא הבחירה הנכונה, וביורה כמה יש בידי האדם הכוח לבחור בבחירה הנכונה והרצויה. וכך ממחיש לנו זאת רבי נתן, עת הוא מספר מעבודת ה' של רבנו בימי ילדותו, כשמדגיש בדיבוריו, שכל מה שהוא מספר - ללמוד כוח בא, מגודל כוח הבחירה שמתגבר על האדם, אך אשרי זה האיש שבוחר בחיים, שבוחר בטוב הנצחי.

וכה הוא אמרתו (שבחי הר"ן כה): יוכל מה שסיפרנו עד הנה... מעניין עבודתו ודרכו בימי ילדותו, למען נדע ונשכיל איך הבחירה חופשית, וכל אדם יוכל לזכות אם ירצה למעלה מופלגות מאד. אף-על-פי שנדמה לו שקשה וכבד עליו העבודה מאד, ואין מניחים אותו להיכנס כלל בעבודתו יתברך, כי התאוות והמידות רודפים אחריו מאד, אף-על-פי-כן צריך שיהיה עקשן בעבודתו, ולבלי להסתכל על כל זה. כי בסיפורים הללו יבין החכם מדעתו, איך גם על רבנו הקדוש והנורא, זכר צדיק וקדוש לברכה, עבר גם-כן כל המניעות והקבדות, ועבר בכל זה, ואף-על-פי-כן זכה לשבר הכל מחמת שרצה באמת בעבודתו יתברך - ובחר בחיים באמת עד שזכה למה שזכה!...

גם לך יש לב - אך תללב אותה

והדברים אמורים לכל אדם בכל עת ובכל זמן קטן כגדול: 'דבר פגע אחת מוהרני"ת - מתבררת הלב של אברהם אבינו, ובתוך שיחתו הקדושה ענה אחד לפניו בלשון צער וגניחה: "היאך לוקחים לב כזה?" גער בו מוהרני"ת זכרוננו לברכה ואמר אליו: "גם אתה יש לך לב כזה אלא שאין אתה מללב אותה!" - "ידו האקט אויף דאס הארץ, נאר דו פארהאקצט עס נייט! כי הבחירה חופשית אצל כל אדם, וכל אדם, אפילו הגרוע שבגרועים - יש בכוחו לזכות למדרגה הגדולה שבגדולות, וכמו שאמר חכמינו זכרוננו לברכה (תנא דבי אליהו רבא פכ"ה), שצריך כל אדם לומר: מתן יגיעו מעשי למעשה אבותי!

"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" - אומר הפסוק. זה לפניכם - זה תלוי בכם, ביד כל יחיד ויחיד. ועוד מדגיש לנו הפסוק: 'היום' - כן, גם בימינו אנו - בתוקף ההסתרה - יש לנו כוחות ויכולת לבחור בטוב.

נשכיל ונדע לצל את הבחירה הטובה, בבחירה בחיים, חיים טובים וניצחים.

שירת הפרשה

"רְאֵה אֲנֹכִי נָתַן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וְקִלְלָה" כֹּחַ הַבְּחִירָה לִבְנֵי אָדָם נִתְּנָה בְּמִתְנָה.

הַבְּחִירָה הִיא בְיַדִּי הָאֲדָם לְעַבְדָּא וּלְמַעֲשָׂה אִם הוּא רוֹצֵה - הוּא עוֹשֶׂה, וְאִם לֹא אֵינוֹ עוֹשֶׂה.

זֹאת הַבְּחִירָה - הַהִטָּה לְטוֹב אוֹ לְשִׁלְיָה לְלַמֵּד מִפְּטָה מִשָּׁה, מִטָּה לְשׁוֹן הִטָּה-לְנוּ מִסוּרָה.

נְשַׁנְּנוּ וְנַזְכְּרוּ גַם בְּעֵת נְסִיוֹן וְגַם בְּשַׁעַת הַתְּרוּחָה כַּחֲזוֹת גְּדוֹלִים אֲצִלְנוּ אֲגוּרִים, וְנִבְנְעָלֵם לְטוֹבָה.

בריש פרשייתנו: "ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה". מהו הברכה והקללה שמציב כאן הקב"ה לפני ישראל?

רש"י מפרש; כי הכוונה לסדר הברכות והקלקלות שהצטוו בני ישראל להלך, לתת על 'הר גריזים' ועל 'הר עיבל'. אולם הרמב"ן מפרש: כי אין הכוונה לברכות ולקלקלות שנאמרו על שני ההרים הללו, כי אם לכלל המצוות והעבירות. הקב"ה נתן ומאפשר לכל אחד לבחור ולהחליט - אם ברצונו ללכת בדרך הברכה או בדרך הקללה.

בעצם זהו אחד מכללי היסוד שבהנהגת הקב"ה את עולמו, הבחירה שנתונה בידי האדם, לבחור בטוב - ביחיים, יחיים נצחים או להיפך ח"ו.

הקב"ה נתן לנו את הבחירה - אך הוא מצוונו לבחור בטוב האמיתי. וכדברי רש"י על הפסוק (נצבים ל'ט) "ובחרת בחיים" - 'אני מורה לכם שתבחרו בחלק החיים, כאדם האומר לבנו - בחר לך חלק יפה בנחלתי - ומעמידו על חלק היפה ואומר לו את זה ברור לך. ועל זה נאמר: 'יה' מנת חלקך וכוסי אתה תומיק גורלי' - הנחת ידי על גורל הטוב לומר את זה קח לך'.

וכך הם הדברים בליקוטי מוה"ר"ן (תורה ק"י): 'שמעתי שאיש אחד שאל אותי: כיצד הוא הבחירה, השיב לו בפשיטות: שהבחירה היא ביד האדם בפשיטות, אם רוצה עושה, ואם אינו רוצה אינו עושה. ומוסיף מוהרני"ת עוד בכתבתו: ורשמתי זאת, כי הוא נצרך מאד, כי כמה בני אדם נבוכים בזה מאד, מחמת שהם מורגלים במעשיהם ובדרכיהם מנעוריהם מאוד, על כן נדמה להם שאין להם בחירה, חס ושלום, ואינם יכולים לשנות מעשיהם. אבל באמת אינו כן, כי בוודאי יש לכל אדם בחירה תמיד על כל דבר, וכמו שהוא רוצה עושה. והבן הדברים מאד.'

המטה שבידי בעל הבחירה

היה זה בתחילת ההתגלות למשה בסנה, הקב"ה אמר לו, שישליך המטה שבידי וישליכהו ארצה ויהי לנחש'.

ענינו של 'מטה' זה מקשר מוהרני"ת (נטי"ו מ"ב) ל'בחירה' של בני אדם. וכך הם תורף דבריו השורשיים המרוויים בבחירה של בני אדם לטוב או להיפוכו:

משה רבינו מיאן בתחילה בשלחותו, כי אמר שאין בידו לגאלם ולהאיר בהם הדעת, מחמת שידע שיש בישראל כמה אנשים שקלקלו הרבה. ועל כן אמר לו ה' יתברך שישליך את ה'מטה' ארצה, ואיתא שימטה משה, דא 'מט"י' שמשם שירת הבחירה - שהוא לשון מטה שיש ביד האדם להטות לכאן ולכאן.

הקב"ה הראה לו במופת זה כוח הבחירה, ולכן צוהו שישליך המטה שהוא בחינת כוח הבחירה - 'ארצה', שישליכהו לתוך ארציות וגשמיית של ההמון, ותיכף כשהשליכהו ארצה, 'ויהי לנחש'. כי אצל אלו המונחים בארציות הנחף המטה שהוא כוח הבחירה ל'נחש' - מגודל התגרות היח"ר שרומם על ינחש הקדמוני'.

אך תיכף אמר לו הקב"ה: 'שלח ידך ואחז בזנבו', ובהמשך: 'ויהי למטה בכפרי, להורותו ולהודיעו, שעל אף שהיצר הרע והנחש מתגבר כל כך בכוח הבחירה, אף על פי

כן מידה טובה מרובה, ואפשר להפכו מינחש ל'מטה', שנעשו בו אחי"ב אל האותות והמופתים.

וכך לך ברעיון דברים אלו מהמובא ב'לקט אמרים' (להגרי"ם שכתב) עה"פ (שמות ד' ב): "מה זה בידך ויאמר משה". הקב"ה שאלו למשה רבינו - "מה זה בידך", כלומר מה רכשת לעצמך והוא משלך? אמנם משה רבינו היה חכם, גיבור ועשיר כמובא בחז"ל (שבת צב), אך משה ידע כי לכל אלה לא הגיע מכוחו העצמי, אלא מהקב"ה שהשפיע לו כל זאת, ואם יטלם ממנו, שוב אינו שווה כלום. ועל זה הורה משה רבינו: אכן אין לי מצד עצמי שום דבר,

פניני פרשה

"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" (יא כו) לשון 'ראיה' אפ"ל, נגד מה שנאמר בחטא הראשון - חטא 'אדם הראשון'. בלשון 'ראיה' (בראשית ג' ו): 'ותרא האשה', וכמובא בחז"ל ע"כ, לכך הוזהרו כאן בלשון 'ראיה' - עד כמה ראיה לא טובה יכולה להביא לידי חטא ומכשול לדורות. וכן אפ"ל מהא טעמא שכתוב בלשון 'קללה' וכאשר היה בחטא אדם הראשון שהתקללו.

"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" (יא כו) 'ראה' בלשון 'יחיד', על אף שכל הפרשה בלשון 'רבים' נאמרה, וכבר עמדו ע"כ המפרשים (אור החיים, ועוד). ואפ"ל ע"פ מאמרם 'חיב אדם לומר בשבילי נברא העולם'. וזהו 'ראה' בלשון 'יחיד' - ובהמשך לשון רבים-שימשך האדם חובתו הגדולה ואחריותו ממנו לרבים.

"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" (יא כו) 'ראה' בגמטריא 'מאתיים ועשר' (עם האותיות והתיבה) כמנין: שנות עם ישראל במצרים. 'אנכי' בגימטריה שמונים כמנין: שנותיו של משה שהחל להתגלות לעם ישראל ולגאלם ממצרים, ועוד 'אחד' הרומז לבורא ית"ש. שמשא רבינו מזכיר לבני ישראל את אותות ה' מצרים כבדי שיקיימו מצוותיו, והא המצוות הם זכר ליציאת מצרים. וכלשון 'ספר החינוך' במצוה כ"א, על סיפור יציאת מצרים: שיש במצוה זו: מצות עשה ומצות לא תעשה, כי הוא יסוד גדול ועמוד חזק בתורתנו ובאמונתנו (ויעוין ב'ליקוטי מוהר"ן ע"ד ב). וזה הרמז של יציאת מצרים - בבחירה של המצוות.

"אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" (יא כו) ענין 'לפניכם' הכתוב בפסוק, מלשון 'פנים' - דהא הברכות הוא ב'הארת פנים', ככתוב בברכת (במדבר כד): 'ברכך'... יאר ה' פניו אליך'... ישא הפניו אליך. שכל זה הוא הארת פנים. וכמובא מעלתה. ולהיפך - 'הסתרת פנים' שכתוב עליה (מד"ר בראשית מב): 'אין לך שעה קשה כאותה שעה שכתב בה (דברים לא, יח): וְאָנֹכִי הִסְתַּר אֶסְתִּיר פְּנֵי בְּעֵת הַחַיָּה, וְזוֹהוּ הַדְּגוּשׁוּ שֶׁל 'לפניכם' מלשון 'פנים' הכתוב כאן בברכות ובקלות.

"אם לא תשמעו אל מצוות ה'... וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם... ללכת אחרי אלוהים אחרים" (יא כ"ח)

לכאורה יש לדייק למה כתוב 'וסרתם מן הדרך' ולא מן ה'מצוות'. שעל זה קאי הפסוק. וכן בהמשך 'ללכת', מהו ענין 'הליכה'.

ויש לומר בדבריהם: (סוטה ג): 'כל העושה מצוה אחת בעוה"ז מקדמתו והולכת לפניו לעולם הבא. שנאמר 'זהלך לפניך צדקך'. וכפי העובר עבירה אחת בעוה"ז מלפנתו והולפת לפניו ליום הדין שנאמר: 'לפתו ארחות דרכים...' וזהו: ענינו לשון 'דרך והליכה', דקאי על המצוות ועבירות שהולכת עם האדם. וכן מובא במשנה (אבות

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו זצ"ל

"והניח לכם מכל אויבכם מסביב" (דברים י"ב י)

נס בתוך נס של רבי בן-ציון קנייבסקי ברוסיה הקומוניסטית

היה זה החסיד רבי בן ציון קנייבסקי, בנו של רבי מאטיע (מרדכי) קלנסקי, שבדרך נס פלאי הצליח לברוח מלהתגייס לצבא הרוסי ולהתחמק מהם.

"אחרי הבריחה" – מספרת בתו הרבנית בורשטיין ברבות הימים: "לא היה אבי חופשי, הוא נחשב כעריק מהצבא וכדי להינצל מעונש כבד היה צריך למצוא מקום מסתור. הוא אמנם לא היה בצבא, אבל גם לא השתחרר ממנו, מדי זמן היה צריך להחליף מקום מסתור, והפחד נצמד אליו כל הזמן בכל מקום. צעירים לא נראו באותם ימים ברחובות – כולם היו מגויסים, ואילו היה נסתובב בגלוי הדבר היה מעורר תיכף ומיד חשד.

אולם גם תוך כדי נדידה ממקום מסתור אחד לשני, לא ויתר בשום אופן על תפילת שבת במניין. בכל שבת היה יוצא תוך כדי סיכון עצום ממחבואו, ומסתובב סחור סחור בדרכים עקיפות. הוא לא ידע אם ישוב הביתה בשלום, ואולי אפילו להגיע לבית הכנסת לא יצליח. וכשכן הצליח והיה מגיע סוף סוף לתוך בית הכנסת עוררה הופעתו חשש מידי, בבית הכנסת נכחו אנשים מבוגרים בלבד, מה עושה כאן אדם צעיר, אם אינו סוכן של הנ.ק.ו.ד.?

הניכור מצד היהודים בבית הכנסת, פצע את ליבו לא פחות מהבדידות שחוה. ואף על פי כן הוא לא ויתר על התפילה. אפילו כשהיה מוכרח לקפוץ מבעד לחלון בית הכנסת – כשנדמה היה שמישהו חשוד מתקרב, וכפסע היה בינו לבין הגליה לסיביר בעוון עריקה – המשיך למסור את נפשו עליה.

גם על כיסוי ראש מאוד הקפיד. אסור היה לו לחבוש כל דבר שמוזהה עם שמירת הדת, ולכן נאלץ להשתמש בתחליפים. בחורף הקפוא יכול היה לחבוש את הקוצימע ובשאר ימות השנה היה חובש על ראשו כובע הדומה לברט.

כעבור חמש שנים בהם מסר נפשו שבת אחרי שבת לצאת ממחבואו לתפילה, באחד מימי חודש תמוז, חל היארציית של אביו ר' מאטיע ע"ה, בנוסף חל אז גם היארציית של אחותו שנפטרה בדמי ימיה. לנגד עיניו עמדו יקיריו והיה ברור לו שיגיע לבית הכנסת לאמירת קדיש, למרות הסיכון הגדול שבדבר. הוא יצא ממחבואו והלך לבית הכנסת להתפלל מנחה ואמר קדיש, ובאמצע הקדיש פרץ בבכי - - -

לאחר התפילה, ניגש אליו אדם בלתי מוכר ושאל אותו "מדוע בכית? מה מיצר לך?" ר' בן ציון פחד לדבר עמו, כי ברוסיה אינך יודע עם מי הנך מדבר. "אין זה מעניינך" הפטיר, בתקוה שהלה יניח לו. אך הלה לא אבה לוותר, "ספר לי בכל זאת". מה יכול להיות, הררה הנער לעצמו, אם הוא איש קג"ב בכל מקרה ייקח אותי לצבא, וגם אם לא מילא יתפסו אותי, עוד יום, או יומיים בסוף אתפס, אולי בכל זאת הוא יעזור לי.

"גייסו אותי לצבא וברחתי משם, ומאז אני חי כל העת בפחד תמידי שמא אתפס ואשלח לסיביר".

"אני יכול לעזור לך", אמר האיש. בן-ציון הביט בו בפליאה, איך בדיוק יעזור לו בצרתו. "יש לי תעודות של אזרח פולין, בוא תמלא אותן".

נטל בן-ציון את התעודות, חשב על שם קל שיוכל לזכור ורשם: ברק קנייבסקי. זה יהיה שמו הרשמי מעתה, שם המשפחה הזה יישאר בקרב צאצאיו.

האיש פנה ללרכו ונעלם כלעומת שבא. בן-ציון נדהם מן השועה הבלתי צפויה, וכי במצבו היה יכול לצפות למשהו טוב מזה? מעתה הרגיש מעין יציאה מעבודת לחירות. התברר לו כי בזכות הקדיש שאמר על יקיריו מתוך מסירות נפש חמלו עליו מן השמים. מעכשיו הוא 'אזרח פולני' שאינו נדרש לשרת בצבא רוסיה ויכול לנוע בחופשיות.

"זה היה נס כפול", מספר הבן ר' מרדכי קנייבסקי, "כי בזכות הפספורט הפולני יכולנו מאוחר יותר לעלות לארץ ישראל דרך פולין. עד יומו האחרון לא ידע אבי מי היה שליח ההשגחה שחביא לו את המסמכים הפולניים".

היות ושינה את פרטיו כאזרח פולין, מעתה הציג בן-ציון את עצמו כאחיין של אמו, שהינה אזרחית רוסיה. אפילו היהודים שומרי המצוות, שהתוודעו אליהם במשך תקופת נדודיהם, לא ידעו שהיא אמו, והיו אומרים בהתפעלות "איזה מסירות נפש יש לדודה ואחיין האלו שמחזיקים בשמירת היהדות". (עי"פ הספר שלהבת בכפור)

מן הספר 'ההוא יחסי הנדחים' | להשתדל מה שאני פן יכול !

ילדים יקרים ! בואו ונקשיבו ספור קצר – אָבֵל עִם מָסָר גָּדוֹל שְׁאֶפְשֵׁר לְלַמֵּד מִכָּאן בְּנִיצוּל גְּמִינוּ וְחִינּוּ, לְמִלְאוֹת סָטוּב אֶמְתִּי.

יָדַע הִיךָ רַבִּי נְתוּ מִבְּרַסְלָב בְּרִצְוֹנְתוֹ הַגְּדוֹלִים – לְנֹזֶת לְבֹא לִ"אַרְץ יִשְׂרָאֵל". הַרְבֵּה תְּפִלוֹת הוּא שָׁפָד עַל קָדָה, וְכֵן הַרְבֵּה יָדְבַר מְגִדֵל הַמַּעֲלָה לְבֹא לַאֲרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְכַפֵּה קֵל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל צָרִיד לְשֹׁבֵר אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַקְּשָׁיִים לְרַצוֹת לְבֹא לַאֲרֶץ יִשְׂרָאֵל.

מִרְבֵּ גִעְוִעְיוֹ הִיךָ חָפֵץ לְנַסֵּעַ פְּמָה פְּעָמִים עַד נְמַל 'אוֹדֶסָה' - שֶׁבְּעִיר 'אוֹדֶסָה', בְּאֶמְרוֹ: שְׂאוּלִי בְּשִׂיחָה שֶׁם יִזְדַּמְּנוּ לוֹ סָפִינָה הַנוֹסֵעֶת לַאֲרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהוּא יוֹכֵל לַעֲלוֹת עֲלֶיהָ.

וְהִיךָ מוֹסִיף וְאוֹמֵר בְּצָחוֹת: אֲנִי מַחוֹבְתִּי הוּא לְנַסֵּעַ לְאוֹדֶסָה – כִּי הֵיטֵב הָיָה לְבֹא לְעִיר 'בְּרַסְלָב' מְקוֹם מְגוּרֵי. כְּשֶׁבָּרְצוֹנוֹ לִמְרֵךְ: שָׂאֵם הוּא לֹא יִשְׁתַּדֵּל לְנַסֵּעַ לְפָחוֹת לְאוֹדֶסָה – בְּנִדְאִי לֹא יִגִּיעַ לַאֲרֶץ יִשְׂרָאֵל, לְכֵן עָלָיו לַעֲשׂוֹת הַשְׁתַּדְּלוֹתָיו מִה שְׁהוּא יָכוֹל – וְלַהֲתַקְּדָם עַד נְמַל אוֹדֶסָה.

סְפוֹר זֶה מִלְמַדְנוּ הַרְבֵּה, שֶׁגַם אִם אָנוּ לֹא יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת הַכָּל בְּשִׁלְמוֹת, אַךְ לְפָחוֹת יֵשׁ לָנוּ לְהַשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת מִה שְׁאָנוּ פֶן יְכוֹלִים – אִי הַעֲשֵׂה בְּנִדְאִי לֹא יוֹבִיל אוֹתָנוּ לְשׁוּם מְקוֹם – אָנוּ נִבְיָים בְּכָל דְבָר לַעֲשׂוֹת אֶת הַשְׁתַּדְּלוֹת וְהַעֲשֵׂה שְׁאָנוּ פֶן יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת וְהַשֵּׁם יִהְיֶה בְּעָזְרָנוּ.

וְהַמְשָׁנָה כְּבָר אוֹמְרֶת בְּאֵבוֹת: "אִם אֲנִי לִי מִי לִי" – כִּי אִם אֲנִי לֹא יַעֲשֶׂה מִה שְׁאָנִי צָרִיד וְיָכוֹל – אַף אֶחָד אַחַר לֹא יַעֲשֶׂה זֹאת עִבְרִי. מְשַׁתְּדָלִים וְעוֹשִׂים – וְבְעָזְרָת הַשֵּׁם גַּם מִפְּלִחִים...

הַמְּשָׁךְ הַנִּינִי פְּרָשָׁה

ד ב) ענין הליכה וריצה למצוות: 'הוי רץ לצמוה קלה ובורח מן העבירה'. כן אפ"ל ע"פ המובא בזוהר (ח"ב רטו) ש'דרך' היא פתוחה לכל. וזהו כאן ענין מצוות ועבירות שזה פתוח לכל בבחירה הנתונה בידי האדם וכמובא ע"כ מה שהעולם נברא באות ה"א. כן אפ"ל ע"פ המובא ב'פרי עץ חיים' (שער הברכות פ"ב) 'במצוותיו הוא סוד נצח והוד'. והא רגלני הם נגד 'נצח והוד', וזהו ענין 'דרך והליכה'.

"אבד תאבדון את כל המקומות אשר עבדו שם הגויים" (יב ב) כפל לשון 'אבד תאבדון', ויעוין ברש"י ע"כ. ואפ"ל בדרך רמז 'אבד' תחילתו באות 'א'. 'ת'אבדון' – באות 'ת'. שיש לאבד את הכל מא' – ת'. וכמובא בהמשך הפסוק.

"לא תאכלנו למען ייטב לך ולבניך אחרוך" (יב ב) דבברי רש"י: 'צא ולמד שכרן של מצוות שאם על הדם שנפשו של אדם קצה מהן, הפורש מהן זוכה לו ולבניו אחריו ק"ו לגזל וכו'. ואפשר לומר בדבריו דרמזים בכאן מעלת שכרן של כל המצוות, ד'למען ייטב לך ולבניך אחרוך' בגמטריא 'תר"ג מצוות' (עם האותיות של שני התיבות), ועוד שבע מצוות דרבנן. רמז לשכרן של כלל המצוות.

"שמר ושמעת את כל הדברים האלה" (יב ב) ע"ד 'נעשה ונשמע' בריש 'נעשה' אח"כ 'נשמע'. וזה 'שמר' – בהתחלה, ולאחמ"כ 'ושמעת'.

"בנים אתם לה' אלוקים לא תתגדדו" (יד א) יש לומר בהקדם, על הא דכתוב בספר 'פיתוחי חותם' (לרבי יעקב אביחצירא ז"ע) דעם ישראל ע"י עסק התורה וקיום המצוות מגדילים ומאדירים את מחנה השכינה. ולהיפך, כשעושים מעשים אשר לא ייעשו נבראים מלאכים רעים ונותנים כוח לסטרא אחרא. וזה: 'בנים אתם לה' אלוקים' דכמו הבן שנותן כוח לאביו כנאמר ע"י דוד 'תנו עוז לאלוקים'. ולהיפך צריכים מאוד להישמר לא לתת כוח לס"א, שזה 'לא תתגדדו' דהיינו לא לעשות גדודים שהם חילות לס"א.

ואפ"ל בדבריו, דזהו רמזו בתיבות אלו של תחילת הפסוק גופא: 'בנים אתם'. 'בנים' – מלשון 'בנין' וככתוב בפסוק בשרה אמנו (בראשית טז, ב): 'אוּלַי אֲבָנָה מִקְּנָה' – שעם ישראל בונים כביכול את השכינה במצוות, כדבריו. ולהיפך 'אתם' אותיות 'מת' שרומז על הסי"מ וכמובא בזוהר (ח"ג רע"ה) ע"פ 'כל פי שנים עדים יומת המת'. שיש להיזהר לא לתת כוח ח"ו בעוונות לס"א.

"ואכלת לפני ה' אלוקיך...למען תלמד ליראה את ה' אלוקיך" (יד כג) ע"פ המובא (ליק"מ יז) שע"י אכילה בכשרות כראוי זוכים ליראה ואהבה. וזהו: 'ואכלת לפני ה'', ובהמשך 'למען תלמד ליראה את ה' אלוקיך' שזוכים ליראה, והר"ת של: א"ת י"ק"ק 'א'לוקיך' (עם הכולל) הוא 'אהבה'.

"וזה דבר השמטה... כי קרא שמטה לה" (טו ב) 'וזה דבר' ע"ד הנאמר ע"פ 'זה הדבר' (במדבר ל) בדברי רש"י שהוא 'אספקלריה המאירה', גילוי אמונתו, וככתוב בהמשך הפסוק: 'כי קרא שמטה לה'. גילוי השגחתו ית' בקיום מצוה זו.

פתוח תפתח' (טו ט) ע"פ המובא בליקוטי מוהר"ן (ד ב) שהצדקה פותחת ומרחבת את כל הפתחים של קדושה. והנה, ההבדל בין 'פתוח' ל'תפתח' הוא שזה ב'ו' וזה ב'ת', שע"י הפתוח שלך ב'ו' שהוא לשון המשכה - 'תפתח' בת' הרומזת על שפע וכמובא בזוהר (נשא קכח): והיינו דְּתִינֵן בְּרִישׁוּמֵי אֲתוּוֹן, תִּי"ו רָשִׁים רִישׁוּמָא לְעִתִּיק יוּמִין דְּלִית דְּקוֹנוֹתֵיהּ. (דביה תליא תמים דעות, שלים מכל סטרוי וסתים, ושכיך, ושקיט).

<< זוית ראצה <

נניצל
את
המנוחה
וההפסקה
להתחדשות
וחתעלות...

